

සිංහල සාහිත්‍ය විංශය

මුද්‍රණ ශිල්පය

ශ්‍රී ගණනාවක් තිස්සේ පෞරුෂ භාෂාවලින් කෙතරම් පහසොන ලියවුණද ඒවායින් බොහොමයක් පුස්තක ලෙස පත්වල පත්තිද ඇසුරින් කළ ඒවාය. ඉන් පසු විදේශික පාලකයින් හඳුන්වාදුන් කඩදාසි සහ පිහාටුවලින් ලේඛන කටයුතු කිරීමේ අවස්ථාව මෙරට වැසියාට සැලකිණි. ඒවාද වැඩි වශයෙන් භාවිත කළේ වරප්‍රසාද ලත් පංතියට අයත් පුද්ගලයින් බව පෙනේ. මේ වන විට සිහිනයක්ව තිබූ සිංහල මුද්‍රණ ශිල්පය නව මගකට යොමු කරනු ලැබුවේ ඕලන්දන්කාරයින් විසිනි. එදා පොදු ජනතාව ගැන නොව තම පාලන කටයුතු පහසුව සඳහාය. එය එක රැයකින් සිදුවූ ප්‍රාතිහාර්යයක් නොවීය.

සිංහල මුද්‍රණ අකුරු නොතිබීම මෙහිදී පැන නැගුණු ප්‍රධාන බාධකයයි. එබැවින් මුලින්ම කළ යුතු වූයේ ඊට පසුබිම සැකසීමය. රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ඇතිව මුද්‍රණාලයක් සහ සිංහල අක්ෂර භාවිතයට ආවේ ඒ අනුවය. ඒමෙන්ම රාජ පාක්ෂික සේවක පිරිසක් සහිතව වෙනම අංශයක අවශ්‍යතාව පාලකයෝ අවබෝධ කරගත්හ. ඒ සියල්ලටම වඩා ලන්දේසි පාලකයින්ට අවශ්‍ය වී තිබුණේ තමන් අල්ලා ගෙන සිටි ප්‍රදේශයන්හි බදු අයකර

ගැනීමේදී ඒ හා සම්බන්ධ ආඥා, අණ පනත්, නියෝග ආදිය ජනතාවට දැන්වීම කඩිනම් හා පැහැදිලිව ඔවුන් අතට පත්කර ලීමය. ඒවා අතින් ලිවීම ඉතා අපහසු කටයුත්තක් බව පාලකයෝ දැන සිටියහ.

ඒ කාලය වන විට අපරදිග රටවල මුද්‍රණ ශිල්පය ව්‍යාප්තවෙමින් පැවතිණි. එම කරුණු සිතා බලා 1707 වසරේ දැව ආශ්‍රයෙන් තනා ගත් අකුරු යොදාගෙන සිංහල හා දෙමළ භාෂාවෙන් බලොක් අකුරු සහිත කුඩා පත්‍රිකා මුද්‍රණ ක්‍රමය ආරම්භ කළ නමුත් එය අපහසු වෙහෙසකාරී ක්‍රියාවක් බව වටහා ගැනීමට වැඩිකල් ගතවූයේ නැත. ඊළඟට කළේ එවක ලන්දේසි යුද අවි ගබඩාවේ ප්‍රධාන කාර්මික ශිල්පී ජෝර්ජ් යෙල් ස්කාඩ් වෙත මේ කාර්යය බාර කිරීමය. කිතු දහම එමගින් ප්‍රචලිත කිරීම වඩා පහසුවන බව කල්පනා කළ ජේ.ඩබ්. කොනයික් සහ ජොහැන්ස් වෙට්ලිසිලියස් යන දෙව්ගැතිවරු මෙහිදී ස්කාඩ්ට උදව් කිරීමට පටන් ගත්හ. ආණ්ඩුකාර පිළාන්ද නො අඩුව තම අනුග්‍රහය ලබා දීම ඔවුන්ට මහත් ගන්තිකයක් විය. මෙලෙස සිංහල අක්ෂර තනා එය වෙන් කර තැබිය හැකි ආකාරයෙන් පළමු ලේඛනය

බිහිවූයේ ලන්දේසි ආයුධ ගබඩාවේ සවි කළ මුද්‍රණාලයකිනි. ඒ ඓතිහාසික ලියවිල්ල නිකුත් කර ඇත්තේ 1737 අප්‍රේල් පස්වැනිදාය. කෙසේ නමුත් එය පොතක්, පුවත්පතක් නොව ලන්දේසි නියෝග ඇතුළත් ජලාකාරි යන නමින් හඳුන්වන පත්‍රිකාවකි. මෙම සිද්ධියෙන් උද්දාමට පත් ආණ්ඩුකාරවරයා රජයට සම්බන්ධ ලියකියවිලි මුද්‍රණය කිරීමේ අරමුණින් වෙනම ආයතනයක් වශයෙන් පවත්වා ගෙන යාමට කාර්ය මණ්ඩලයක්ද පත් කර ඇත.

එපමණක් නොව රජයේ මුද්‍රණ ප්‍රකාශන සඳහා කමිටුවක්ද පිහිටුවන ලදී. කොළඹ සෙමිනේරියේ පාලක ජොහැන්ස් ගිලිප්පස්, කෝට්ටේ රෙජරමායු පල්ලියේ මහ මුදලි ලුවීස් ද සේරම් ඇතුළු ස්වභාෂා උගතුන් එම උපදේශක කමිටුවේ සාමාජිකයන් විය. එයින් පසු මෙරට සිසුන්ට කිතුනු පහසොන ලිවීමටත් මුද්‍රණය කිරීමටත් අවශ්‍ය නියෝග සහ පහසුකම් සලසා දුන් අතර ඒ සම්බන්ධ උපදෙස් නිරන්තරයෙන් ලබා දුන්නේය. කරුණු මෙසේ වුවද සැහෙන කාලයක් ගෙවී යනතුරු සිංහලෙන් පොතක් පළ නොවීය.

1796 සිදුවූ බ්‍රිතාන්‍ය ආක්‍රමණයෙන් මේ

මුද්‍රණාලයද ලන්දේසින්ගෙන් ඉංග්‍රීසි පාලකයින්ට අයත් විය. ඔවුන්ගේ ප්‍රථම මුද්‍රිත සිංහල කෘතිය ලෙස 1832

මාර්තු 15 වැනිදා ලංකාණ්ඩුවේ ගැසට් පත්‍රය භාපුරාවෙන් බිහිවිය.

එය අද දක්වා නොකඩවාම පළවන මෙරට පැරණිම ප්‍රකාශනයද වෙයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම පුවත්පත ද කලමිබු ජ්‍යෙෂ්ඨ නමින් පළවීමට හේතු සාධක වූයේ එම ගැසට් පත්‍රයයි. එය රජයේ මුද්‍රණාලයෙන් බිහිවූයේ රජයේ බල ප්‍රකාර ප්‍රකාශනයක් වශයෙනි. මේ අන්දමින් කටයුතු සිදුවෙද්දී 1812 දී කොළඹ බයිබල් සමාගමේ මුද්‍රණ යන්ත්‍රය සහ වෙස්ලියන් (මිෂනාරි) යන්ත්‍රාලයන් ඒකාබද්ධ විය. 1832 දී පළමු ප්‍රථම සිංහල සඟරාව (මාසික තැග්ග) එහි ප්‍රකාශනයකි. සිංහයකු අතින් සංස්කරණය වූ පළමු සඟරාව (ශාස්ත්‍ර නිධානය) 1846 දී නිකුත් විය. ප්‍රථම ස්වාධීන ඉංග්‍රීසි පුවත්පත "ද සිලෝන් ඔබ්සර්වර් ඇන්ඩ් කොමාර්ස්ල් ඇන්වර්ටයිස්ස්" නමින් 1834 වසරේ බිහිවූයේ ඔබ්සර්වර් මුද්‍රණාලයෙනි. මේ අතර 1830 නිකුත් කළ "යතලබ්" සඟරාව එළිය දුටුවේ දොන් අන්ද්‍රියස් ද සිල්වා දේවරත්නික පඩිතුමාගේ මුලිකත්වයෙන් බව සොයාගෙන ඇත. එම කතෝලික මුද්‍රණාලයෙන් බිහිවූ "ආනාර්ට් ප්‍රදීපය" මේ දක්වා අවුරුදු ගණනක් තිස්සේ ප්‍රකාශයට පත්වීම විශේෂ කරුණකි.

සටහන - දමයන්ති ගුණරත්න